

فصل اول : کلیات تحقیق

۱-۱-مقدمه	۲
۱-۲-بیان مسئله	۳
۱-۳-اهمیت و ضرورت تحقیق	۴
۱-۴-اهداف تحقیق	۶
۱-۴-۱-اهداف کلی	۶
۱-۴-۲-اهداف ویژه تحقیق	۶
۱-۵-سؤالات تحقیق	۶
۱-۶-قلمرو تحقیق	۶
۱-۷-پیشینه تحقیق	۶
۱-۸-روش تحقیق	۹
۱-۹-تعاریف وازگان کلیدی تحقیق	۹
۱-۱۰-ساختار تحقیق	۱۰

فصل دوم : مبانی نظری و پیشینه تحقیق

۲-۱-مقدمه	۱۳
۲-۲-مبانی نظری مدرسه و آموزش و پرورش	۱۳
۲-۲-۱-تاریخچه آموزش و پرورش	۱۳
۲-۲-۲-شجره نامه آموزش و پرورش	۱۳
۲-۲-۳-تعریف آموزش و پرورش	۱۵
۲-۳-مبانی نظری یادگیری	۱۵
۲-۳-۱-تعریف یادگیری و تحلیل مفاهیم آن	۱۵
۲-۳-۲-آموزش و پرورش مدرن	۱۶
۲-۳-۳-مدرسه یک نظام اجتماعی	۱۷
۲-۳-۴-عوامل فیزیکی مدرسه و تاثیر آن بر افزایش یادگیری	۱۹
۲-۳-۵-ریشه‌های ظهور محیط تعلیم و تربیت مدرن	۲۳

- ۲-۳-۶-سازگاری محیط کالبدی با دگرگونی‌های آموزشی..... ۲۵
- ۲-۳-۷- مفهوم برنامه‌ریزی فضایی در محیط آموزشی باز..... ۲۸
- ۲-۴-۱- رویکردهای معماری در ارتباط با یادگیری در فضای باز مدارس..... ۳۵
- ۲-۴-۱- یادگیری از طریق منظر..... ۳۵
- ۲-۴-۲- یادگیری از طریق بازی و طراحی فضاهای بازی..... ۳۵
- ۲-۴-۲-۱- بررسی نقش فضاهای باز مدرسه در یادگیری از طریق بازی..... ۳۶
- ۲-۴-۳- یادگیری تجربه‌گرا..... ۳۶
- ۲-۴-۳-۱- نقش فضاهای باز مدرسه در یادگیری تجربی..... ۳۷
- ۲-۴-۴- یادگیری جامعه‌گرا..... ۳۸
- ۲-۴-۴-۱- بررسی نقش فضاهای باز مدرسه در یادگیری جامعه‌گرا..... ۳۸
- ۲-۴-۵- یادگیری محیط‌گرا..... ۳۹
- ۲-۴-۵-۱- بررسی نقش فضاهای باز مدرسه در یادگیری محیطی (آشتی کودکان با طبیعت)..... ۳۹
- ۲-۴-۶- جمع‌بندی..... ۴۱
- ۲-۵-۵- بررسی فاکتورهای محیط یادگیری کلاس، چیدمان، نور، رنگ و..... ۴۳
- ۲-۵-۱- محیط فیزیکی..... ۴۳
- ۲-۵-۲- شاخصه‌های طراحی محیط آموزشی..... ۴۴
- ۲-۶- یافته‌های نظری مرتبط با فضاهای آموزشی..... ۴۵
- ۲-۷- نیازها و استانداردهای طراحی فضای آموزشی (دبستان)..... ۵۲
- ۲-۷-۱- ضوابط کلاس درس..... ۵۳
- ۲-۷-۲- ضوابط نمازخانه..... ۵۴
- ۲-۷-۳- ضوابط مبلمان و تجهیزات..... ۵۵
- ۲-۷-۳-۱- تابلو کلاس (تخته سیاه)..... ۵۶
- ۲-۷-۳-۲- رخت‌آویز..... ۵۷
- ۲-۷-۴- ضوابط طراحی بازشوها..... ۵۷
- ۲-۷-۴-۱- درب..... ۵۷
- ۲-۷-۴-۲- پنجره..... ۵۹
- ۲-۷-۵- ضوابط تأسیسات مکانیکی..... ۶۴
- ۲-۷-۵-۱- ضوابط حرارتی و برودتی و تهویه..... ۶۴

۶۶	۲-۷-۶-ضوابط آب و فاضلاب
۶۶	۲-۷-۷-ضوابط نور و امکانات روشنایی
۶۷	۲-۷-۸-ضوابط معلولین
۶۸	۲-۷-۸-۱-تعاریف معلولین
۶۹	۲-۷-۸-۲-ضوابط معلولین جسمی - حرکتی در فضاهای آموزشی
۷۲	۲-۷-۹-برنامه فیزیکی مدارس ابتدایی

فصل سوم : روش شناسی تحقیق

۷۸	۳-۱-مقدمه
۷۸	۳-۲-روش تحقیق
۷۸	۳-۳-فرآیند انجام تحقیق
۷۹	۳-۴-جامعه، نمونه ی مورد مطالعه و روش نمونه گیری
۷۹	۳-۵-روش گردآوری اطلاعات
۸۰	۳-۶-ابزار گردآوری اطلاعات

فصل چهارم : یافته های تحقیق

۸۲	۴-۱-مقدمه
۸۲	۴-۲-بررسی نمونه های موردی
۸۲	۴-۲-۱-دبستان فوجی
۸۹	۴-۲-۲-مدرسه ابتدایی ویترا
۹۳	۴-۲-۳-مدرسه تیمایویی در کلمبیا
۹۵	۴-۲-۴-مدرسه اورستاد جیمناسیوم ، دانمارک
۹۸	۴-۲-۵-مرکز یادگیری کودکان انییر سور سن فرانسه
۱۰۱	۴-۲-۶-دبستان نوماتا
۱۰۵	۴-۲-۷-دبستان هاچ وارن باسینگستوک
۱۰۹	۴-۲-۸-مدرسه پاشالیس
۱۱۴	۴-۲-۹-جمع بندی نمونه ها
۱۱۴	۴-۲-۹-۱-بررسی فرضیه های تحقیق
۱۱۴	۴-۲-۹-۲-استفاده از نتایج بررسی نمونه ها در طراحی

فصل پنجم : نتیجه گیری و طراحی

۱۱۷	۱-۵-مقدمه
۱۱۷	۲-۵-یافته های اقلیمی.....
۱۱۷	۱-۲-۵-راه های طراحی اقلیمی جهت ساختمان های آموزشی
۱۱۷	۲-۲-۵-یافته های اقلیمی مرتبط با سایت
۱۱۸	۲-۳-۵-تأثیر اقلیم گرم و خشک بر معماری مدارس بر اساس ضوابط سازمان نوسازی مدارس اقلیم گرم و خشک
۱۲۰	۳-۳-۵-تحلیل سایت
۱۲۰	۱-۳-۵-فاکتور های مهم انتخاب سایت.....
۱۲۰	۱-۱-۳-۵-شرایط محیطی
۱۲۰	۲-۱-۳-۵-دسترسی
۱۲۱	۳-۱-۳-۵-صوت.....
۱۲۱	۴-۱-۳-۵-شرایط اقلیمی
۱۲۳	۴-۵-ایده و روند طراحی
۱۲۶	۵-۵-برنامه فیزیکی
۱۲۹	۶-۵-دیاگرام های ارتباطی
۱۳۰	۷-۵-زون بندی فضاها
۱۳۱	۸-۵-سازه طرح.....
۱۳۱	۱-۸-۵-مزایای سازه های بتنی
۱۳۲	۲-۸-۵-در چه قسمت هایی بتن استفاده می شود؟
۱۳۲	۳-۸-۵-انواع ستون های بتنی
۱۳۲	۴-۸-۵-معایب سازه های بتنی
۱۳۳	منابع
۱۳۷	پیوست ها
۱۳۸	پیوست ۱: نقشه ها
۱۴۳	پیوست ۲: رندر ها

فهرست تصویرها

عنوان	صفحه
تصویر ۱-۱: پروسه انجام کار	۱۱
تصویر ۱-۲: شجره نامه روند رشد نظریه های آموزش و پرورش	۱۴
تصویر ۲-۲: نمودار روند رشد نظریه های کلید واژه آموزش و پرورش	۱۴
تصویر ۳-۲: عناصر یا اجزای سیستم	۱۸
تصویر ۴-۲: پلان اتاق ها و جایگاه هایی برای آموزش کلی	۲۶
تصویر ۵-۲: پلان جایگاه آموزشی با میزهایی برای ۱۸۰ دانش آموز در ۵۵۰ مترمربع	۲۶
تصویر ۶-۲: چند نمونه پلان باز به همراه نحوه تقسیم بندی آن (دارای کیفیت انعطاف پذیری)	۲۷
تصویر ۷-۲: چرخه یادگیری کلب	۳۶
تصویر ۸-۲: رویکرد این پژوهش در ارتباط با رویکردهای یادگیری معماری منظر	۴۳
تصویر ۱۰-۲: ایجاد یک روشویی	۵۴
تصویر ۱۱-۲: استاندارد تخته سیاه کلاس	۵۶
تصویر ۱۲-۲: دربهای یک لنگه ۴۵ درجه	۵۸
تصویر ۱۳-۲: دربهای یک لنگه	۵۸
تصویر ۱۴-۲: ضوابط راهرو و پله	۶۰
تصویر ۱۵-۲: ضوابط راهرو و پله	۶۱
تصویر ۱۶-۲: ضوابط راهرو و پله	۶۲
تصویر ۱۷-۲: ضوابط راهرو و پله	۶۲
تصویر ۱۸-۲: ضوابط سرویس های بهداشتی	۶۳
تصویر ۱۹-۲: ضوابط برای معلولین	۶۸
تصویر ۲۰-۲: ضوابط برای معلولین	۶۸
تصویر ۲۱-۲: ضوابط برای معلولین	۶۹
تصویر ۲۲-۲: ضوابط برای معلولین	۶۹
تصویر ۲۳-۲: ضوابط درب ها برای معلولین	۷۰
تصویر ۲۴-۲: رعایت سطح شیبدار برای معلولین	۷۰
تصویر ۲۵-۲: ضوابط نرده ها و دستگردها برای معلولین	۷۱
تصویر ۲۶-۲: ضوابط برای معلولین	۷۱

- تصویر ۳-۱- فرآیند انجام تحقیق ۷۹
- تصویر ۴-۱: دید کلی دبستان فوجی ۸۲
- تصویر ۴-۲: نقشه هوایی دبستان فوجی ۸۲
- تصویر ۴-۳: سایت پلان و پلان پشت بام دبستان فوجی ۸۳
- تصویر ۴-۴: فضاهای مختلف دبستان فوجی ۸۴
- تصویر ۴-۵: فضاهای داخلی مختلف دبستان فوجی ۸۵
- تصویر ۴-۶: وجود درختان در ساختمان ۸۵
- تصویر ۴-۷: سرسره موجود در بام ۸۶
- تصویر ۴-۸: مکعب های جداکننده کلاس ۸۶
- تصویر ۴-۹: دیوارهای جمع شونده و شفاف ۸۷
- تصویر ۴-۱۰: دید کلی از مدرسه ابتدایی ویترا ۸۹
- تصویر ۴-۱۱: پلان همکف و زیرزمین ۹۰
- تصویر ۴-۱۲: فضاهای داخلی مدرسه ابتدایی ویترا ۹۰
- تصویر ۴-۱۳: فضاهای جمعی مدرسه ابتدایی ویترا ۹۱
- تصویر ۴-۱۴: فضای خارجی مدرسه تیمایویی ۹۳
- تصویر ۴-۱۵: پلان های مدرسه تیمایویی ۹۳
- تصویر ۴-۱۶: نمای خارجی مدرسه اورستاد جیمناسیوم ۹۵
- تصویر ۴-۱۶: فضای داخلی مدرسه اورستاد جیمناسیوم ۹۶
- تصویر ۴-۱۷: فضای داخلی مدرسه اورستاد جیمناسیوم ۹۶
- تصویر ۴-۱۸: سایت پلان مدرسه اورستاد جیمناسیوم ۹۶
- تصویر ۴-۱۹: نمای ساختمان مرکز یادگیری کودکان انیبر سور سن فرانسه ۹۹
- تصویر ۴-۲۰: فضای داخلی ساختمان مرکز یادگیری کودکان انیبر سور سن فرانسه ۹۹
- تصویر ۴-۲۱: نمایی از دبستان نوماتا ۱۰۱
- تصویر ۴-۲۲: فضای داخلی دبستان نوماتا ۱۰۲
- تصویر ۴-۲۳: فضای ورزشی دبستان نوماتا ۱۰۲
- تصویر ۴-۲۴: پلان دبستان نوماتا ۱۰۳
- تصویر ۴-۲۵: آتریوم دبستان نوماتا و محل تعامل کودکان ۱۰۳
- تصویر ۴-۲۶: دبستان هاچ وارن ۱۰۵

- تصویر ۴-۲۷: سقف دبستان هاچ وارن ۱۰۶
- تصویر ۴-۲۸: برش دبستان هاچ وارن ۱۰۶
- تصویر ۴-۲۹: دبستان هاچ وارن ۱۰۶
- تصویر ۴-۳۰: پلان طبقه همکف دبستان هاچ وارن ۱۰۷
- تصویر ۴-۳۱: نمای خارجی دبستان هاچ وارن ۱۰۷
- تصویر ۴-۳۲: مدرسه پاشالیس ۱۰۹
- تصویر ۴-۳۳: پلان مدرسه پاشالیس ۱۱۰
- تصویر ۴-۳۴: نمای فضای خارجی مدرسه پاشالیس از داخل ۱۱۱
- تصویر ۴-۳۵: فضای داخلی مدرسه پاشالیس ۱۱۱
- تصویر ۴-۳۶: فضای داخلی مدرسه پاشالیس ۱۱۲

فهرست جدول ها

عنوان	صفحه
جدول ۱-۲: نقش معلم و دانش آموز در یادگیری تجربه گرا.....	۳۷
جدول ۲-۲: جمع بندی ویژگیهای فضای باز در ارتقاء عوامل موثر بر یادگیری.....	۴۱
جدول ۳-۲: نتیجه گیری کلی حاصل از بررسی رویکردهای یادگیری معماری منظر.....	۴۲
جدول ۴-۲: چهار حوزه اصلی در طراحی محیط های یادگیری.....	۴۵
جدول ۵-۲- ارتفاع نصب تابلو.....	۵۷
جدول ۶-۲- ارتفاع نصب رخت آویز در فضاهای آموزشی و پرورشی.....	۵۷
جدول ۷-۲- درجه حرارت استاندارد فضاهای مدرسه.....	۶۵
جدول ۸-۲- جدول شدت نور و روشنایی مصنوعی فضاهای آموزشی.....	۶۷
جدول ۹-۲- برنامه فیزیکی مدارس ابتدایی تک دوره ای سه ساله اول و دوم و مدارس ترکیبی شهری - گروه آموزشی و کمک آموزشی (گروه های ۱ و ۲).....	۷۲
جدول ۱۰-۲- جدول برنامه فیزیکی مدارس ابتدایی تک دوره ای سه ساله اول و دوم و مدارس ترکیبی شهری - گروه فرهنگی ورزشی و فضاهای اداری (گروه های ۳ و ۴).....	۷۳
جدول ۱۱-۲- برنامه فیزیکی مدارس ابتدایی تک دوره های سه ساله اول و دوم و مدارس ترکیبی شهری - گروه پشتیبانی و خدماتی (گروه های ۵).....	۷۴
جدول ۱۲-۲- خلاصه اطلاعات فضاهای بسته - ابتدایی (۱).....	۷۵
جدول ۱۳-۲- سطوح خارجی (فضای باز محوطه) مورد نیاز ابتدایی.....	۷۶
جدول ۱۴-۲- خلاصه اطلاعات سطوح مدارس ابتدایی و برآورد سطح زمین مورد نیاز.....	۷۶
جدول ۱-۴: تحلیل مدرسه فوجی بر اساس معیارهای کالبدی یادگیری.....	۸۸
جدول ۲-۴: تحلیل دبستان ویترا بر اساس معیارهای کالبدی افزایش یادگیری.....	۹۲
جدول ۳-۴: تحلیل مدرسه تیمایویی بر اساس معیارهای کالبدی افزایش یادگیری.....	۹۴
جدول ۴-۴: تحلیل مدرسه اورستاد جیمناسیوم بر اساس معیارهای کالبدی افزایش یادگیری.....	۹۷
جدول ۵-۴: تحلیل مرکز یادگیری کودکان انیبر سور سن فرانسه بر اساس معیارهای کالبدی افزایش یادگیری.....	۱۰۰
جدول ۶-۴: تحلیل دبستان نوماتا بر اساس معیارهای کالبدی افزایش یادگیری.....	۱۰۴

- جدول ۴-۷: تحلیل دبستان هاچ وارن بر اساس معیارهای کالبدی افزایش یادگیری..... ۱۰۸
- جدول ۴-۸: تحلیل مدرسه پشالیس بر اساس معیارهای کالبدی افزایش یادگیری..... ۱۱۳
- جدول ۴-۹: استفاده از نتایج بررسی نمونه ها در طراحی..... ۱۱۵

چکیده

طراحی فضاهای مناسب آموزشی که بستر ساز یادگیری بهتر دانش آموزان گردد لازم است از اهداف اولیه ی طراحان باشد. لذا هدف این تحقیق طراحی مدرسه ابتدایی دخترانه در شهر کرمان با رویکرد افزایش یادگیری می باشد. روش این تحقیق اسنادی کتابخانه ای با تحلیل نمونه های موردی بود. نتایج تحقیقات گذشته نشان داده است عواملی همچون استفاده مناسب از عناصر طراحی داخلی شامل مبلمان، فضاهای جذاب، رنگ های متنوع و فضاهای جمعی و همچنین عناصر طبیعی شامل درختان و نور طبیعی در طراحی دبستان باعث افزایش یادگیری و خلاقیت دانش آموزان می شود. این نتایج در طراحی مدرسه ابتدایی دخترانه در شهر کرمان مورد استفاده قرار گرفته است.

واژگان کلیدی:

دبستان، خلاقیت، یادگیری، معماری

فصل اول : کلیات تحقیق

این نکته مسلم است که ارزش هر جامعه ای، وابسته به افراد بصیر، لایق و تربیت یافته ی آن است. هر قدر افراد یک جامعه روشنفکرتر، بااراده تر، قوی تر و با اصول زندگی آشنا تر باشد، آن جامعه میتواند در راه ترقی گامهای بلندتری برداشته و با اطمینان بیشتری مدارج عظمت، جلال و کمال را بپیماید. جامعه ای که طالب تعالی و عظمت است باید به تربیت افراد خود همت گمارد و از این رو برای اینکه هر فردی عضو مفیدی برای جامعه باشد، باید از کودکی شرایط آموزش و پرورش او فراهم گردد. کودکان، اساس دنیای آینده هستند و دوره کودکی مهمترین دوره زندگی هر فرد است. تمام صفات کسبی و عادات لازم در این دوره اخذ میشوند و آنچه یک شخص بزرگ است، همان است که پایه ریزی زندگی او در دوره طفولیت و کودکی صورت گرفته است. در این راستا محیط زندگی شامل محیط طبیعی، محیط کالبدی مصنوع ساخته دست انسان و محیط اجتماعی، فرهنگی و غیره همگی در رشد و پرورش کودکان نقش موثری دارند.

فضاهای آموزشی بیشترین اثر را در رشد، آموزش و پرورش کودکان بر عهده دارند. در تعلیم و تربیت جدید، فضاهای فیزیکی آموزشی تنها یک مکان کالبدی خشک برای تجمع کودکان و حضور معلم در سر کلاس درس نیست. به بیان دیگر شرایط فیزیکی فضاهای آموزشی به عنوان یک عامل مهم در کنار سایر عوامل آموزشی و تربیتی در فرآیند تعلیم و تربیت ایفای نقش می کند و از تعامل این عامل «محیط تعلیم و تربیت» ساخته و پرداخته می شود. فضای کالبدی این فضاها باید فراگیران را به حضور نشاط انگیز در این محیط تشویق و ترغیب نموده و شرایط را برای یادگیری بهتر و عمیق تر تسهیل نماید. هم چنان که آموزش و پرورش «امروز» غیر از آموزش و پرورش «دیروز» است و متناسب با تغییرات و تحولات و متأثر از مقتضیات زمان، تحولات اساسی در اهداف، برنامه ها، ساختار و محتوای آن به وجود آمده است، به یقین آموزش و پرورش «فردا» نیز با آموزش و پرورش «امروز» تفاوت هایی اساسی و بنیادی خواهد داشت و دگرگونی های مختلف در نظام تعلیم و تربیت آینده به وجود خواهد آمد. از آن جا که اصولاً آموزش و پرورش انسان های «فردا» را تربیت می کند و نسل های امروز را برای زندگی و جامعه فردا آماده می سازد، یکی از اهدافی که آموزش و پرورش باید به آن بپردازد، پرورش توانایی تفکر در کودکان است در نتیجه از هم اکنون باید به فکر «آینده» بود و برای دستیابی به آموزش و پرورش نوین متناسب با تحولات آتی چاره اندیشی کرد (جعفری گلستان، ۱۳۹۳).

در این تحقیق با عنوان طراحی یک دبستان دخترانه با رویکرد افزایش یادگیری به بررسی موضوع مذکور پرداخته شده است. این تحقیق شامل ۵ فصل است. در فصل اول کلیات تحقیق شامل بیان مسئله، ضرورت تحقیق، اهداف، قلمرو تحقیق و تعاریف واژگان کلیدی مورد بررسی قرار گرفته است.

فصل دوم تحقیق را مبانی نظری، مفاهیم، تعاریف و پیشینه تحقیقات انجام شده تشکیل می دهند. فصل سوم تحقیق روش تحقیق را به صورت کامل با معرفی روش، ابزار گردآوری اطلاعات، روش تحلیل داده ها و فرآیند تحقیق توضیح می دهد. فصل چهارم شامل تحلیل نمونه های موردی می باشد. فصل آخر و پنجم این تحقیق نیز به بحث، بررسی، نتیجه گیری و پیشنهادات پرداخته است.

۱-۲- بیان مسئله

در طول چند دهه ی گذشته رشد آگاهی های جهانی نسبت به محیط تعلیم و تربیت خلاق و سازنده، موضوع طراحی مدرسه را درخور منزلتی جدید و درخور تعمق بسیار مطرح کرده است و به تجربیات آموزشی کودکان ابعادی جدید بخشیده است. اکنون این نکته عمیقا قابل درک است که محیط بهتر، آموزش و پرورش مطلوب تر را در پی خواهد داشت، لذا به موازات توسعه ی سیستم و برنامه آموزشی مدارس الگوی محیطی مدارس باید تکامل یابد. نظام آموزش و پرورش یکی از مهمترین پایه های هر جامعه ای را شکل می دهد، زیرا محصول یک فرهنگ وابسته به تمام ابعاد آن است و می تواند جوابگوی بسیاری از پرسش ها باشد و امکان درک سایر جوامع را با تمام پیچیدگی و تعاملی که دارند فراهم کند. نظام آموزش و پرورش از باثبات ترین ارکان اجتماعی است که قادر به آشکار ساختن بنیادین زندگی ها و ذهنیت هاست (محمودی، ۱۳۹۴).

آموزش و پرورش نقش تعیین کننده ای در ارتقاء سطح دانش، رشد و اعتلای فرهنگ هر جامعه دارد. شکوفایی، خلاقیت و نوآوری سه واژه ی بسیار ارزشمند و قابل توجه در جهان امروز به شمار می آید و پیشرفت و توسعه هر کشور مرهون همین عوامل است. با توجه به اینکه دانش آموزان آینده سازان فردای جامعه می باشند، تلاش در جهت شکوفایی استعدادها، خلاقیت ذهنی و ایجاد انگیزه برای یادگیری در آنها که از اهداف بنیادی آموزش و پرورش نوین محسوب می شود را سرلوحه ی کار خود قرار داده و در جهت دستیابی به پیشرفت و توسعه ی پایدار در این راستا گام بر می داریم. رشد و ظهور خلاقیت بستگی به عواملی جز هوش و استعداد دارد. افرادی که به فراگیری علوم، فنون و هنرها در مراکز آموزش عالی و دانشگاه ها موفق می شوند، تقریبا یک پنجم عمر خود را در محیط های آموزشی سپری کرده اند (خسروجردی، ۱۳۹۳).

انسان موجودی پیچیده است که دارای انگیزش های مادی، روحی و معنوی گوناگون و متفاوت می باشد. انگیزش، نیرویی هدایت کننده، سازمان دهنده ادراک و رفتار هدفمند آدمی است. در معماری مدارس نیز توجه به خواسته ها و نیازهای کودکان الزامی است؛ زیرا توجه به نیازمندی ها از پارامترهای مؤثر تربیتی در امر آموزش و پرورش نوین بشمار می آیند. همان گونه که روان شناسان در بررسی مسائل آموزشی، همواره عوامل گوناگون چون خانواده، معلم، روش تدریس، کتب درسی، مدیریت آموزشی